

PETI AUSTRIJSKI MUZEJSKI DANI

Vladimira Pavić, Samoborski muzej
Marina Šimek, Gradski muzej Varaždin

Peti austrijski muzejski dani - 5. Österreichischer Museumstag održani su u Grazu od 16. do 18. rujna 1993. u organizaciji Štajerskoga zemaljskog muzeja Joanneum. Skup je održan u prostorijama gradačkoga Kongresa uza sudjelovanje brojnih stručnih djelatnika, muzealaca i konzervatora iz Austrije i inozemstva (Njemačke, Mađarske, Slovenije i Hrvatske).

Nakon pozdravnog govora gradonačelnika Graza gospodina Alfreda Stingla i ministarskog savjetnika dr. Rudolfa Wrana, koji je pozdravio u ime saveznog ministra dr. Erharda Buseka, zasjedanje je otvorio dr. Josef Krainer, zemaljski poglavlar Štajerske. Potom se skupu obratio prof. dr. Zbynek Stransky uvodnim izlaganjem pod naslovom "Museumgegenstand - eine Welt sui generis" u kojem je analizirao problematiku muzealizacije predmeta in situ odnosno in fondo, (pretjerane) informatizacije te transtemporalne i transpersonalne vrijednosti muzejskog predmeta.

Slijedila su tri predavanja prvog bloka pod zajedničkim naslovom SAKUPLJANJE.

Prof. dr. S. Rtetschel iz državnoga prirodoslovnog muzeja u Karlstruheu obrazložio je temu: "Sakupljanje prirodoslovnih objekata". O zbirka artefakata govorio je dr. O. Pausch iz Austrijskog Theatremuseuma u Beču. Doc. dr. G. Walach iz Instituta za geofiziku u Leobenu govorio je o primjeni geofizikalnih metoda prospekcije u montanističkoj arheologiji (geomagnetika, gravimetrija, geoelektrika, elektromagnetika, geotermika itd.). S primjenom novih efikasnih metoda u terenskim istraživanjima arheologa, sudionici skupa mogli su se upoznati i putem atraktivnih postera prezentiranih u foajeu gradačkoga Kongresa. Naime arheoprospekcija odnosno geofizikalna metoda registriranja, mjerenja i grafičkog prikaza promjena magnetskog polja sve se češće koristi kod početnih terenskih istraživanja.

Drugi blok predavanja naslovljen KONZERVIRANJE I započela je M. Schmidt iz Oberhausena (Photographierestaurierung und Archivberatung), predavanjem o konzervatorskim postupcima u fotografskim zbirkama. Na kraju izlaganja odgovorila je na pitanja koja su se odnosila na trajnost suvremenih fotomaterijala te opremanje i vođenje "aktivnih" fototeka. S. Eckhardt iz saveza njemačkih preparatora, izvjestio je o školovanju preparatora u SR Njemačkoj, a M. Walders, član tog saveza, upoznao je kolege s novim metodama prepariranja primjenjivima na geološkom paleontološkome materijalu te kod terenskih istraživanja. Nakon diskusije u trećem bloku KONZERVIRANJE II čuli samo doc. dr. W. Kocha (Joanneum Research, Graz), koji je govorio o planiranju informacijskog sustava za Landesmuseum Joanneum.

Mr. P. Hanzer i mr. G. Walde restauratori jednoga privatnog ateljera iz Beča, detaljno su opisali kako provode konzervatorsku obradu slika. Zanimljivim priopćenjem o kemijskim metodama za prepoznavanje falsifikata, koje je iznio dr. D. Sauer iz Geotehničkog instituta bečkog Arsenala, završen je popodnevni dio skupa.

U večernjim satima, nakon stručnog vodstva kroz Landeszeughaus u prizemnom prostoru u "Kanonenhalle" primanje za sudionike skupa priredio je gradonačelnik Graza, gospodin Alfred Stingl.

Drugi radni dan započeo je izlaganjem u bloku ZAŠTITA I

DOKUMENTACIJA:

Mr. F. Schrodli iz savezne policijske uprave u Beču i dr. G. Dembski (Kunsthistorisches Museum Wien) postavili su svojim izlaganjem pitanje što činiti u slučaju krađe umjetničkog predmeta, a muzealcima su sugerirali i odgovore na svoje pitanje.

Nakon serije predavanja o čuvanju i konzervatorskoj obradi muzejskih predmeta, stvaranju optimalnih uvjeta u depoima i izložbenim prostorima, primjerice, o kontroli mikroklima za svaku pojedinu sliku u galerijskom postavi, uslijedio je za austrijske muzealce svojevrsni šok - izlaganje popraćeno dijapozitivima o zaštiti spomenika kulture u našoj predratnoj i ratnoj stvarnosti. Predavanje prof. Jasne Tomičić iz Hrvatskoga povijesnog muzeja, s mnoštvom ilustracija najtežih razaranja naše kulturne baštine, dojmilo se svakoga od prisutnih. Mr. M. Ranacher koja je zatim stala za govornicu, iskreno je opisala svoj osjećaj nelagode, jer - kako nakon upoznavanja s ovako potresnom sudbinom susjedne Hrvatske i njene baštine govoriti o najsvremenijim metodama konzervacije?

U bloku s naslovom POSREDOVANJE čuli smo dva zanimljiva izlaganja. O problematici cijelog niza elemenata koji su presudni u procesu od prezentacije do posredovanja (izložbe - povremene, stalne, provokativne, inscenacija u muzeju, legende - mjesto, izgled i opseg, anketiranje posjetilaca itd.) govorio je prof. dr. J. Klein s instituta za sociologiju Sveučilišta Kalshruhe. Na tu se temu vrlo dobro nadovezao prof. mr. H. Mader, savjetnik za školstvo iz Linza, koji je o uspostavljanju pravog odnosa između muzejskog predmeta i posjetioca (u prvom redu učenika) govorio sa stajališta prosvjetnog radnika i pedagoga; no o značenju originalnog muzejskog predmeta, njegovoj "auri", adekvatnim načinima izlaganja, (ne)korištenju zabrana izložbenim prostorima, prostorijama za komunikaciju s posjetiocima, izgledu i opsegu legendi iznio je svoja zapažanja i preporuke temeljene na muzeološkim postulatima. Slijedio je rezime uz moderaciju dr. F. Waidachera. U poslijepodnevnom završnom bloku s naslovom EKSKURSIONSFORTRÄGE stručni djelatnici Joanneuma održali su kratka priopćenja o prirodnim (geologija, mineralogija, botanika, zoologija) i povijesnim (arheologija, povijest, etnografija) karakteristikama štajerskog bazena i mogućnostima ekskurzija (tiskano u brošuri koja je podjeljena sudionicima ekskurzije zadnjeg dana skupa).

Navečer su se svi djelatnici neformalno družili na primanju zemaljskog poglavara Štajerske dr. Josefa Krainera.

Primanje je bilo u romantičnom ambijentu svećanih dvorana dvorca Eggenberg. Smješten usred parka na kraju grada, četverokutni dvorac s unutrašnjim dvorištem dao je sagrađiti 1625. godine dvorski savjetnik Ulrich von Eggenberg. Znamenite svećane dvorane bogato ukrašene velikim slikama s alegorijskim scenama, upravo su u završnoj fazi restauriranja.

Besprijekorno organizirani skup završio je zanimljivim izletom u okolici Graza (dvorac Riegenzburg, antički lokalitet Flavia Solva, dvorac Stainz). Spomenimo na kraju da je ovih dana iz tiska izašao dvobroj (3/4) austrijskog časopisa Neus Museum u kojem je objelodanjen veći broj izlaganja s 5. austrijskih muzejskih dana.

Također su u tijeku pripreme za 6. austrijske muzejske dane koji će se održati u Salzburgu od 15. do 17. rujna 1994. Tema zasjedanja je "Austrija i muzeji na prijelazu u iduće tisućljeće".

Primljeno: 11. 4. 1994.

***Na skupu 5. Österreichischer Museumstag (Peti muzejski dani) u Grazu, od 16.-18. rujna 1993 prisustvovala je i kustosica Hrvatskog povijesnog muzeja gđa Jasna Tomičić s referatom koji je objavljen na njemačkom jeziku: Tomičić, Jasna. Denkmalschutz zu Zeiten von Kriegskonflikten, NEUES MUSEUM, Nr. 3 u. 4/1993., str. 86-94.

SUMMARY

Fifth Austrian Museums Days

by Vladimira Pavić and Marina Šimek

The Fifth Austrian Museums Days were organized by Steiermark Land Museum Joanneum and convened from 16 to 18 September 1994. in Graz. The introduction delivered by Professor Dr. Zbynek Stransky was followed by several cycles of lectures: Collecting, Conservation I and II, Protection and Documentation, Mediation.

Most of the proceedings of this meeting were published in the Austrian journal Neues Museum.

MUZEJI I INTERAKTIVNI MULTIMEDIJI

Jadranka Vinterhalter
Muzejski dokumentacioni centar
Zagreb

Nova tehnologija i muzeji aktualna je tema o kojoj se mnogo govori i područje na kojem se puno radi u svijetu. Razvoj nove tehnologije svakako se odražava na muzeje koji se tim dostignućima koriste za svoje potrebe.

Na žalost, sve te svjetske doseg za sada možemo samo promatrati u našoj muzejskoj praksi, zaključujući da su naši prvi koraci upućeni pravim smjerom.

Upravo o novoj tehnologiji - multimedijima i njihovoj upotrebi u muzejima - bilo je riječi na 6. međunarodnoj konferenciji MDA (Museum Documentation Association) i 2. međunarodnoj konferenciji o hipermedijima i interaktivnostima u muzejima ICHIM '93. u Cambridgeu od 20. do 24. rujna 1993.

U prva dva dana održavali su se seminari (workshops), od kojih je "Uvod u multimedije", koji je trajao cijeli dan, vodila gospođa Signe Hoffos, Multimedia Ventures, Velika Britanija, sa suradnicima, i na kojem su obrađeni svi aspekti te nove tehnologije. "Primjena multimedija u muzejima" bila je tema drugog seminara koji je vodila Roberta Binders, Behind the Scenes Inc., SAD, na kojem su na videu prikazani najznačajniji multimedijalni projekti ostvareni u svjetskim muzejima. Konferencija je započela 22. rujna 1993. plenarnom sjednicom s referatima o tri osnovne teme u sklopu kojih su se nadalje održavale paralelne sekcije konferencije "Primjena u muzejima", "Dizajn i razvoj" te "Utjecaj i implikacije multimedije", s nizom podtema.

Uvodno izlaganje imao je g. Franco Mastroddi, voditelj Komisije Europske unije za strateška pitanja, informatičku industriju i tržište i procesiranje jezika, u Luxembourg. Njegov referat "Projekti Europske unije", odnosio se na dosegnut stupanj multimedija i projekte za budućnost. Kako se multimediji tretiraju kao dio elektronske informatičke industrije s velikim tržišnim potencijalima, strategija razvoja nije prepuštena stihiji. Naprotiv, Europska unija u okviru svoje kulturne politike na razini ne više pojedinačnih zemalja, već združenih zemalja EU vidi i razvoj multimedija. Tako je protekle godine EU raspisala natječaj za projekte multimedija na koji je prispjelo čak 300 prijedloga iz područja umjetnosti, znanosti, dokumentacije itd. Prema kriterijima EU odabrana su 52 projekta koji su dobili potporu za 6 mjeseci rada na njima, a na osnovi prezentiranih rezultata izbor je sužen na 17 projekata koji će se financirati sljedeće 2-3 godine do njihovog dovršenja (većina projekata je iz područja muzeja i umjetnosti). Pravo sudjelovanja na natječaju imali su projekti autora iz zemalja EU, a favorizirana je međusobna suradnja članica EU.

Primjena u muzejima

Konferencija je nadalje tekla kroz više sekcija. U sekciji "Primjena u muzejima" dane su mnoge korisne informacije iz prakse pojedinih muzeja.

U National Railway Museum u Yorku, u Engleskoj, koji je dio Muzeja znanosti, a pohranjuje različite materijale od negativa do lokomotiva, da